

Fra Baglinjen

Forskellige indfaldsvinkler til brug af termen: Informationskompetence

Camilla Moring, lektor ved Institut for Biblioteksudvikling, DB. Man kan godt mene, at der er gået inflation i begrebet, når man ser det anvendt en hvilken som helst undervisningsaktivitet, der foregår med biblioteket som ramme. Men ellers ikke. Begrebet har den ulempe, at det næsten udelukkende anvendes af folk fra bibliotekssektoren. Det gør begrebet svært at formidle til andre grupper f.eks. undervisere, som jo er vigtige samarbejdspartnere for biblioteket i denne sammenhæng.

Et større problem er, at der er opstået en form for 'selvreference' i definitionen af begrebet. F.eks. anvendes de større standarder som ACRL-standard og ANZILL-standard næsten alle steder, og det betyder, at man næsten får standardiseret begrebet internationalt. Grundlæggende er det problematisk at forsøge at standardisere en proces som IL. En klar ulempe ved standardiseringen er endvidere, at man risikerer at lukke af for andre forståelser af information literacy – f.eks. nogle, der ikke udspringer af den vestlige verdens opfattelse af uddannelse/læring, som kunne berige begrebet eller det praktiske arbejde lokalt.

Annette Skov, studielektor ved Institut for Informationsstudier, DB, mener også, at der er gået inflation i begrebet. IK er blevet en paraplyterm, som efterhånden dækker store dele af bibliotekernes virksomhed. Især er der en tendens til, at undervisning i informations-søgning bliver synonym med IK, selv om IK-begrebet dækker betydelig mere end søgning af information. IK som formuleret i standarder - og hos Bruce [Christine Bruce, red.] - lægger vægt på kritisk tænkning, analyse og syntese, altså hele videnskonstruktionsprocessen – brugen af information. Termen er efterhånden så indarbejdet, at den er svær at slippe af med igen. De sidste par år har den glædeligvis også

spredt sig til vores samarbejdspartnere, og jeg tror, det vil vække stor forvirring, hvis vi skal til at tale om et andet begreb. Jeg mener, det er kommet for at blive. Man skal være klar over, at indholdet ikke er umiddelbart indlysende for andre, men kræver en vis tilvænnning. Egentlig er informationshåndteringskompetence bedre, men det er så pokkers uhåndterligt! På institutionerne skal man nok være opmærksomme på, hvilke begreber, der ellers er i spil, som dækker IK mere eller mindre, og relatere sig til dem. Problemet med IK begrebet er også, at det er kontekstafhængigt. Informationskompetence for en brandmand (der er faktisk lavet en australsk undersøgelse af, hvilke IK en brandmand skal være i besiddelse af) og en studerende på en videregående uddannelse har forskellige kontekster og behov. Summa summarum: termen er ikke ideel, men jeg kan ikke hitte på nogen bedre, så havde jeg gjort det. Og tidspunktet er forpasset.

Hanne Leth Andersen, Lektor ved Center for Undervisningsudvikling, Det humanistiske og det teologiske Fakultet, AU. Jeg har været bekendt med termen informationskompetence nogle år, hvor vi på HUM har forsøgt at etablere et bedre samarbejde mellem undervisere og bibliotekarer. I starten havde jeg lidt svært ved at forstå, hvor langt ind i en opgaveproces denne kompetence gik.

Jeg synes ikke, der er gået inflation i brugen, for jeg hører den ikke brugt særlig tit. Vi har forsøgt at indarbejde kompetencen i studieordninger og kompetencebeskrivelser på vore uddannelser - især på 1. år.

Selv synes jeg, termen er udmærket. Det gælder om at være i stand til at finde, sortere og forholde sig til information. Meget væsentlige i et informationsfund. Om begrebet er tilstrækkeligt beskrivende og dækkende,

er et spørgsmål om man tror, at det udelukkende handler om at fremskaffe information. Men hvis det er en kompetence til at anvende information, er det jo nødvendigvis mere vidtrækkende. Måske ville en bedre term være: informations-søgnings-, udvælgelses- og anvendelseskompetence.

Niels-Henrik Gylstorff, overbibliotekar AUB. Vi benytter på Aalborg Universitetsbibliotek begrebet 'informationskompetence' indad i organisationen som samlebegreb for vores udvikling af forskellige tilbud til undervisningen ved Aalborg Universitet. Vi er blevet meget forsigtige med at bruge begrebet i forhold til underviserne, som er vores indgang til de studerende, for underviserne forstår det simpelthen ikke. De har svært ved at forholde sig til begrebet, og det vil koste mange kræfter fra vores side at sætte dem ind i det. Den energi vil vi hellere bruge på undervisningen.

Vi ønsker, at støtte de studerende i deres læreproces med at udvikle et metodisk redskab i forbindelse med informationssøgning, som de kan bruge her og nu i deres opgave- og projektskrivning, samt på sigt i deres livslange læring. Underviserne ønsker en præcis beskrivelse af, hvad det er, vi tilbyder fagligt og pædagogisk, og hvilken mening, det giver i relation til den undervisning og vejledning, som de er ansvarlige for. Et vanskeligt forklarligt begreb som informationskompetence, kommer derved nemt til at stå i vejen for det, som vi egentlig ønsker at formidle. Vi fokuserer derfor i vores præsentation til lærerne meget på, at vores tilbud understøtter den pædagogik og undervisningsform, som anvendes ved AAU. Det er en problembaseret og gruppeorienteret læringsform. Og i gennemførelsen tager vores undervisning sit udgangspunkt i det faglige felt, som den gives i, så undervisningen indgår som en helt naturlig del både pædagogisk og fagligt. Vi betragter vores tilbud om informationssøgning og -behandling som et metodisk værktøj, som de studerende skal beherske som en naturlig forudsætning for at være problemløsende og fagligt kompetente.

Bente Lope, AUB
Redaktionen